

SeniorenCafé Bussum

Lieve leden,

De Chinezen en oude Grieken hadden al behendigheids spelletjes. Bij sommige moesten ze vakken of gaten vullen met steentjes, munten of andere voorwerpen. Dat gebeurde bijvoorbeeld door de voorwerpen te gooien, te schuiven, te duwen of met een stok te stoten. Geleidelijk ontstonden daaruit door toevoegingen of de plaatselijke situatie verschillende spellen die we nu nog kennen, zoals biljart en curling.

Rond 1600 bestond er ook in Nederland, met name in Zeeland en Friesland, een spel dat men beschouwt als de moeder van het sjoelen. Daarbij ging het wel om een (uitgegraven) bak, waarbij de speler knikers in gaten moest rollen. Op zee werd dit spel met munten gespeeld. Op zee rolden de munten vaak op de grond of in het water. Daarom werden de munten vervangen door schijven.

Er waren in die tijd ook andere spelen. Met name vanuit de spelen kolven (waar golf uit is voortgekomen), beugelen en het maliespel kwam het idee om op zee ook geleidende houten banen te gebruiken, de klosbanen.

De volgende stap was het spel mobiel te maken, door de banen in een houten bak te maken. Het geheel kon dan aan de kant worden gezet wanneer niet werd gespeeld. Wilde men spelen dan sjeulde men het bord naar de plek waar gespeeld ging worden. Sjeulen is een oud Nederlands woord voor dragen, met een ondertoon van vermoeiend meeslepen. Het woord wordt vanaf 1900 nauwelijks meer gebruikt. Alleen in Suriname en andere overzeese gebieden met een Nederlandse achtergrond is het nog wel eens te horen. Sjeulen en de bak waarmee het spel werd gespeeld werden uiteindelijk sjoelen en sjoelbak.

Sjoelen heeft meerdere populariteitsperiodes gekend. Nadat het spel een tijdje populair was halverwege de 19e eeuw, raakte het weer in de vergetelheid. In 1920 werd het herontdekt. Na enkele jaren daalde de populariteit weer. Rond 1960 haalt een nieuwe generatie de sjoelbakken echter weer tevoorschijn. In 1977 werd de Algemene Nederlandse Sjoelbond (ANS) opgericht, waarbij momenteel circa zeventig verenigingen zijn aangesloten met in totaal ongeveer 25.000 leden. Sinds 2011 zijn er om de twee jaar Wereldkampioenschappen. De eerste keer waren die kampioenschappen in het Duitse Oldenburg. Er deden 8 landen mee. En in het geval u het niet meer weet: de sjoelbak is twee meter lang, 40 centimeter breed en je krijgt drie beurten om alle dertig schijven in de vier openingen te 'schuiven'. Graag de schijven wel verdelen over de vier openingen, want dan krijg je de meeste punten.

Sjoelen doen wij niet in ons SeniorenCafé, maar wij drinken er wel een kopje koffie of thee en vertellen onze verhalen. Wij zijn iedere maandagmorgen om 10.30 uur te vinden bij Lunchroom Beetje Bijzonder aan het Julianaplein 90. U bent van harte welkom.

Hartelijke groeten van uw gastvrouw:

Fenny Volmers, ☎ 06-53612729